

ПРЕЗИДЕНТ ЗНОВ ДОМАГАЄТЬСЯ ГРОШЕЙ НА БЕЗРОБІТТЯ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт вніс перед конгресом новіше домагання привернути суму 150 мільонів доларів на безробіття, яку то суму конгрес був обтяв від суми 875 мільонів доларів. Президент тепер сказав, що, зменшуючи гроші на безробіття, конгрес був висловив побажання, щоб не відправляти безробітних з праці більше, як на 5%. Колиб зайшла нагла потреба, конгрес обцяв дати додаткові гроші. В конгресі є такого переконання, що президент домагається привернення обтяж 150 мільонів, не тому, що в останніх кількох тижнях вже зайшла „нагла потреба“, тільки тому, щоби показати на своїм.

КРИТИКУЄ ПОСТУПОК СЕНАТУ.

ВАШИНГТОН. — В листі до Флойда Робертса, якого він хотів іменувати федеральним суддею, але сенат не затвердив президент пише, що сенат через те присвоїв собі такі права, які йому не належать. Сенат мав провирити здібність Робертса до судейських справ, а не втручатися в його місцеві справи, з місцевими сенаторами, писав президент.

КРИТИКУЮТЬ НАЗНАЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНГТОН. — Перед сенатським комітетом ззнавали два чергові знавці з ділянки міжстейтової торгівлі, Лютер Волтер з Шікаго і Роберт Фулрайт з Гюстону. Оба вони говорили, що назначений недавно президентом член міжстейтової торгівлі, Томас Емлі, не надається на своє становище, бо він є комуністичний поглядів. Хоч Емлі кілька разів заперечував, що він не є комуніст, то протє свідки наводили його книжки, в яких він виразно пропагує повалення нинішньої економічної системи і сконфіскування на власність держави приватної власності.

ЗВ'ЯЗКИ ГАЙНСА З ГЕНГСТЕРАМИ.

НЮ ЙОРК. — Потягнений перед суд ньюйоркський політичний лідер з Тамені Голу, Гайнс, як виходить з ззнань самих генгстерів і їх спільників, так мав тісні зв'язки з генгстером „Доч Шульцом“ та побирав від нього грубі суми на те, щоб своїми політичними зв'язками охоронити генгстерів від руки справедливості. Таке ззнавав на розправі адвокат генгстера Шульца, Диксі Дейвис, а також вдова по Шульцові.

САБОТАЖ НА ПІДЗЕМНИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ.

НЮ ЙОРК. — В кількох місцях рівночасно на підземних залізницях Нью Йорку вибухли саботажі і стримали залізничний рух. Причиною було це, що робітники навмисно поперемиювали різні залізничні перехрестя, повідкручували електричні зв'язки, щоб в той спосіб запотрестувати проти того, що компанія бере на працю тих робітників, що довгий час працювали на замкненій тепер лінії на шестій евні, а відправляє тих, що працювали на підземній залізничі. Та суд зборонив компанії відправляти робітників із закритої лінії на шестій евні і звелів компанії розмістити їх по інших своїх лініях.

УСТАЛИЛИ ЧИСЛО ПОТРІБНИХ ЛІТАКІВ.

ВАШИНГТОН. — Конгресовий комітет військових справ остаточно погодився на число літаків, які потрібно в найкоротшому часі виробити для американської армії. Це число є 5,500. Замітне те, що конгресовий комітет подав був наперед число 6,000, але самі генерали американської армії ствердили, що вистарчить покищо 5,500.

РОДИЧІ ПОВИННІ ОСВІДОМЛЮВАТИ ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК. — Заступник предсідника виховної управи, Елсворт Бок, сказав, що справа освідомлювання дітей в нелових справах по школах не така легка, як це дехто собі уявляє. Це занадто делікатна справа, щоб її полагоджувати збірним способом. До цього треба підходити уважно і до кожної дитини окремо. А це можуть найкраще зробити такі родичі вдома, говорив він.

МАЛИЙ ГЕРОЙ НЕ ДІСТАВ ВЕЧЕРІ.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — Малий Евген Вотсон не дістав вечері за те, що не хотів сказати мамі, чому прийшов вечером пізно до дому. Щойно другого дня мама довідалась, що він іще з одним 10-літнім товаришем вирятували з води свого третього товариша, що потопився на заломанім леді. Гелія того вони всі утисли над берег, розпалили вогонь і висушили убрання. Щоб не лякати маму він не хотів цього все-го говорити її. Зате він не дістав вечері, але другого дня, на своє здивування, дістав від усіх похвалу.

ЖЕРТВА НЕЩАСНОГО ВІПАДКУ.

Трое дітей, що з леду пригладалися рибакам на зативі Джемейки на Лонг Айленді, заломалися й піпли під лід. Рибак Нїтер Расмуссен добув 8-літню Алму Гвайт (що подана на образку), а 10-літня Емма Грей й її 8-літній брат Джордж утонули. На головнім образку: поліція шукає гаками за тілами втоплених.

ЗА ПЕРШОЛІСТОПАДОВИ ПОДІ У ЛЬВОВІ.

Дня 16. ц. м. у львівському окружному суді відбулася перед суддею Майковським розправа проти Богдана Попадюка літ 20 студ. В. Ш. З. Т., Миколи Костишина, літ 23 (робітник), Уляни Сороки, літ 24 ур.ЕКО й Ірени Ярош, літ 14, уч. гімна, під замітом проступків з арт. 163 к. к. і 162. к. к. в зв'язку з першолістопадними демонстраціями минулого року у Львові.

Обвинувачував прокуратор Ольберек, боронили: д-р Семен Шевчук і д-р Прийма. В висліді розправи суд засудив Богдана Попадюка на 3 місяці в'язниці, Миколу Костишина на 3 місяці в'язниці, Уляну Сороку на 11 пів місяці в'язниці. Засудженням зачислено слідчий арешт. Обвинувачену Ірену Ярош засуджено на два роки доми поправного з завішенням.

ПОРУЧНИК ЗАСТРІЛИВ ДВОХ МУЖЧИН ПІДЧАС ШКОЛЬНОЇ ЗАВАВИ.

У Раві Руській владив Батьківський кружок при школі Мішкевича 7-го ц. м. вечерніці з танцями в салі місцевого польського „Сокола“. По півночці прийшло до суперечки між поручником Е. Навандинським і танцюром його нареченої міським ветеринарним лікарем д-ром Бухтою. Кінець цієї суперечки був трагічний: поручник стрілив з револьверу до д-ра Бухти і поклав його на місці трупом. На поміч д-рові Бухті прибіг урядовий скарбового уряду В. Наруг. До нього стрілив поручник також і зранив його в плунок. Перевезений до Львова Наруг підчас операції помер.

184 СМЕРТНИХ ЖЕРТВ ПОЖЕЖИ ЛІСІВ В АВСТРАЛІ.

Пожежа лісів у стейті Вікторія (Австралія) спричинила втрату 2 і пів мільона фунтів стерлінгів. Поверхня обнятої пожежою території є 7,000 квадрат. мильонів. У пожежу згинуло 74 особи, а 110 згинуло від надмірної спеки. Від 15-го м. м. паде там дощ. Можливо, що пожежа лісів згасне.

100-ЛІТТЯ НАРОДИН МУСОРГСЬКОГО.

28-го березня ц. р. проминає 100 літ від хвилини народин московського композитора М. П. Мусоргського. В СССР мають видати з тої нагоди повне видання його творів, разом з операми.

НАРОДИН НА ПОЛІССІ.

Згідно зі статистичними даними Полісся виявляє найбільший відсоток народин у порівнянні з цілою Польщею, бо аж 358 на тисячу мешканців тоді, як в інших східних округах припадає 30,8, а в цій Польщі 20. Найбільший відсоток уродин виказує повіт косівський і коширський на Поліссі. Смертність не різниться дуже від пересічної для цілої Польщі.

ГЕРИДЖ КЛИЧЕ ДО БОРОТЬБИ З ФАШИЗМОМ.

Заклик до боротьби з фашизмом, як з „потоурою, що хоче здотати нашу цивілізацію“, вилосив 25 січня в Оттаві бувший представник Канади в Вашингтоні, Дост. В. Д. Геридж, у промові на мітингу в Чалмерс Юнайтед Чорч. Рівночасно оповістив Геридж, що в Канаді зачався вже рух людей, переконаних, що як має в Канаді вернутися добробут, то мусить відбутися зміна старого економічного ладу.

По думці Гериджа, фашизм треба поборювати через привернення добробуту населення. Для поборення його він пропонує також зеднання Британської Імперії та З'єднаних Держав у Англьо-Саксонський Союз.

„Я називаю цей рух мовою демократією“, говорив Геридж. „Я вірю, що він є на дорозі до добробуту. Ми маємо вложити все, що маємо, в цей рух“.

ВІДГОМИН ДЕМОНСТРАЦІЯ У ЛЬВОВІ.

Дня 16. ц. м. відбулася у львівському окр. суді перед суддею Майковським розправа проти Тердора Перуна (механік), Миколи Атаманюка (промисловець), Михайла Паліяниці (купець) й Андрія Лобаря під замітом проступків з арт. 163. к. к., 152 к. к., 133 к. к. і 132 к. к. в зв'язку з демонстраціями у Львові в дні 11. жовтня 1938 року після торжественної Служби Божої в Храмі св. Юра на інтенцію Карпатської України.

Обвинувачував прок. Ольберек, боронили посол д-р Степан Білак, д-р Степан Шухевич і д-р Павенський.

Справу обвинуваченого, Миколи Атаманюка вилучено з уваги на неприсутність головного й одинокого свідка службовика поліції Адама Радона.

Обвинувачених засуджено: 1) Теодора Перуна на 6 місяців в'язниці, 2) Паліяницю Михайла на 3 місяці в'язниці, 3) Лобаря Андрія також на 3 місяці в'язниці.

КАМ'ЯНИЦІ БЕЗ ПЕЧЕЙ.

Німецькі архітекти дістали приказ будувати нові доми без печей, бо це неекономічний спосіб ogrivannya.

КОМУНІКАЦІЯ СССР З ПЕРСІЄЮ І ІНДІЄЮ.

Аж тепер, по 20 роках, налаждали комунікацію караванами між СССР, Персією та Індією.

НОВИЙ ВІДСОТОК НАРОДИН НА ПОЛІССІ.

У порівнянні з Польщею, Полісся виказує найвищий відсоток народин, а це 35,2 на 1,000 мешканців в час, коли в інших східних округах — 30,8, а в Польщі — 20. Найбільшу скількість народин мають косівський і коширський повіти.

ПАРАСОЛЬ ЧЕЙМБЕРЛЕНА.

Музей парасолів у Штретзі звернувся до Чеймберлена, щоб пожертвував для музею свій „історичний“ парасоль, з яким англійський прем'єр відбув подорож до Мінхену, але Чеймберлін не хоче зі своїм парасолем розстатися.

ГЕН. ПРХАЛА ВЗИВАЄ ПОПЕРТИ УРЯД КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

ПРАГА. — Телеграма до часопису „Ди Нью Йорк Таймс“ подає, що генерал Прхала, міністер автономного уряду Карпатської України, видав прокламацію, якою взиває чехів, що перебувають в Карпатській Україні, голосувати при наступних виборах на урядову лісту. Таким чином, каже він, чехи підпруть уряд проти тих елементів, що їх ще не бракує, а які бажалиб „злуки Карпатської України з іншими краями“. Ген. Прхала дораджує чехам забути за огірчення, яке вони відчули в останніх місяцях, а робити все можливе, щоб тепер закріпити республіку.

Слухи про атентат.

В Празі поширені поголоски, що була спроба виконати атентат на ген. Прхалу, але ті слухи зистали змісця заперечені.

ЗГАДУЮТЬ ЗА ДОПОМОГУ З АМЕРИКИ.

ВАРШАВА. — Польські газети подають з Карпатської України, що американські українці надсилають в Карпатську Україну щедру грошеву допомогу.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ ЕПІСКОПИ В ГАЛИЧИНІ.

ВАРШАВА. — Польська Агенція Телеграфічна подає, що будуть отворені два нові польські єпископства в „Малопольсцє всходней“, а то в Станиславові й Тернополі.

РОЗУМНИЙ ДЕМОКРАТ.

ХУСТ. — Світової слави фабрикант обуви Батя призначив директором філії цієї фабрики в Хусті інж. Бенедєка з Тячева, що є українцем. Дня 1. січня відійшло до Зліни 100 українських хлопців і дівчат, де пройдуть відповідні курси. По їх скінченні повернуть в Карпатську Україну і будуть заняті у філіях Баті. Всі видатки курсу покриває Батя.

ПРОВАЛ „РУССКОСТИ“.

ХУСТ. — Закони Карпатської України допускають до школи і мову московську. Вона може стати в школі мовою навчання. Але, щоб так було, мусять родичі української або великорусської народности згелосити в шкільнім уряді найменше 40 школопопинних дітей. Та на цілій Карпатській Україні зажадали тепер шкіль з української мовою навчання. Тільки єдина домена колишніх аграрних русофілів, село Нижні Верейки, зажадало одної класи з рускою мовою навчання.

РАДІ З КОНСОЛІДАЦІ.

ХУСТ. — В однім тільки дні, себто 19 січня, зявилися в міністра Рєвая делегації з Керецьких, Салдобоша, Вишнього Барду, Білок, та Ізи, щоб подякувати від їхніх сіл за те, що в так короткому часі заведено в краю лад і порядок.

ЗА СТРІЛ ДО „БІЛОГО ОРЛА“.

ЛЬВІВ. — Пат подає, що польський суд в Городенці засудив українця о. Романчука на кару 9 місяців тюрми за те, що зневажив „Годлю паньство“. А зневажив тим, що в реставрації стрілив з револьверу до „білого орла“, що висів на стіні як польський державний знак.

НЕМЕШ-БЕНЕШ.

ХУСТ. — Командантом загарбаного мадярами Мукачева є полковник Немеш. Щоб привитати полковника руский патріот і управитель школи Кричка наказав дітям кричати при появі полковника „Елен Немеш“ (Хай живе Немеш), та діти забули і кричали так, як їх учив той руский давніше кричати, а то: „Елен Бенеш“.

ПАПА ЗНОВУ ЗАХОРІВ.

ВАТИКАН МІСТО. — Побойються за життя Папи, що знову дістав атаки серця.

ПОГОЛОСКИ ПРО СУДЕТИ.

ЛОНДОН. — Курсують вперті поголоски, що Німеччина знаходиться в катастрофальнім економічнім положенні. Австрія і Судети, що їх прилучено до Німеччини, назавгал погіршили положення, бо ті краї треба годувати. Тому є проект, щоб прилучити наново Судети до Чехо-Словаччини, бо Судети є промисловою країною і моглиб вивозити свої товари, будучи в складі Чехо-Словаччини. А крім цього Чехо-Словаччина не булаб наскрізь славянською державою, а тим самим булаб менш небезпечною для Німеччини у будуччині. Таке пишуть англійські газети.

ВІЙНА ВЕДЕТЬСЯ ДАЛІ.

ПАРИЖ. — Червона еспанська армія, що є на території влади Мадриду, буде далі вести війну з армією ген. Франка. Англія заявила, що буде по стороні Франції, а Франція підкреслила, що не допустить до того, щоб в Еспанії усадовилась якась чужа держава. Знову Італія подала, що не винофає війська з Еспанії, поки не буде там повного „політичного спокою“.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.

PEREPLATY:		SUBSCRIPTION RATES:	
Продовження ч. три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На рік	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число в пачці (з англійською частю):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На рік	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На рік	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ІЩЕ ОДНА ТЕОРІЯ

Про важне питання, які пляни має німецький національний уряд на сході Європи, про котрі мав говорити, а не говорив, канцлер Гітлер у своїй промові перед німецьким парламентом, говорять тепер публіцисти різних народів. Подають при тому різні розбіжні теорії, стараючися вяснити, які справжні пляни Німеччини на сході, які дані на їх успішне переведення, які перешкоди вона в тому стічає й т. ін. Останньої неділі до різних думок у цій справі прийшла ще теорія американського публіциста московського роду, Александра І. Назарова, виложена в його статті під наголовком: „Чи Гітлер пробє собі дорогу на схід?“, поміщений у „Нью Йорк Геральд Трибюн“.

Поминаємо історичні висновки автора, в котрих попри цікаві й правдиві думки є багато фактичних неправд, противорічностей і звичайної московської пропаганди, і переходимо передовсім до сучасного й майбутнього. Тут передовсім кидається ввіч погляд автора, що, мовляв, український сепаратистичний рух за відорвання України від Москви має не національні, а економічні основи. Українець для нього є потомком вільних козаків. „Високий, здоровий, гумористичний українець усе був завзятим індивідуалістом“: через те він так ненавидів комунізм й колективізацію.

Ця ненависть до московського комунізму є, на його думку, одинокою поважною силою, що жене українців від московського центра. І цю силу, мовляв, Німеччина хоче використувати для своїх інтересів. У Берліні, на думку автора, думають, що підтримуючи морально й фінансово ці тенденції, можна на Україні викликати сепаратистичний рух, не порядок, революції, повстання. Покладаються вони при тому на трудне положення, в якому найшовся Сталін.

Однак (автор закінчує не зовсім логічно) німецькі обсерватори вірують, що Сталін готовий зробити Німеччині різні економічні концесії, якщо Німеччина згодиться не підтримувати українську сепаратистичну пропаганду. Він навіть думає, що Німеччина на таку згоду охоче, бо вона хоче мати з України хліб, нафту й інше добро, а не владу над українцями, які, видно, такі бунтарські. Якби так було, то тоді Німеччина використовувала би український рух лише на те, щоби його зрадити за добру ціну від Москви.

Та чи так воно справді є, як каже Назаров, трудно сказати. Забагато є в статті Назарова аргументів, спеціально препарованих для доказування милого йому висновку, щоби прийняти його прогнозу без застережень. Супроти повного браку певних даних для осуду ситуації, його думку треба прийняти лише як ще одну чергову спробу вяснення темної ситуації, яку остаточно нам вяснить певно аж самий біг подій.

СОБОРНА УКРАЇНА І АНТИСОВЕТСЬКИЙ ФРОНТ

На кожну проблему можна дивитися з різних точок погляду, і в залежності від того, з якої точки погляду відповідна людина звикає дивитися на відповідну проблему, виявляється й її відношення до неї. Проте, бутають моменти, коли обставини чи чиясь добра воля нараз примусять ту саму людину подивитися на ту саму проблему з цілком іншої точки погляду, і — несподівано ніби цілий сніп світла падає на давно знайомі краєвиди і відкриває в них цілком незнану перспективу, цілком неспостережену перед тим гру світла і тіні.

І тоді Савел стає Павлом. Щось подібне спостеріг я тепер і в італійській пресі, де чимало журналістів звикло було дивитися на українську проблему через угорсько-польські окуляри. На щастя, повстання Карпатської України і особливо незвичайно швидкий зріст української національної свідомості серед її населення, зірвали, ніби поривом вітру, у багатьох з них ті окуляри і примусили подивитися на українську справу власними очима... Ось, для прикладу, — Гвідю Тонелі, дуже талановитий кореспондент торинської „Стампа“ та кремонського „Фашистівського Режиму“.

В перших своїх кореспонденціях з Будапешту, коли видвигнуто справу Карпатської України, він був вірним голосником усіх мадярсько-польських антиукраїнських вигадок. Потім, відвідавши особисто Карпатську Україну і зустрівшись там віч-на-віч з українським народом і українськими дітьми, — і в тому числі з прем'єром о. Волошином, він уже почав мати свої сумніви і вважав обов'язком точно передати в своїй описі цієї подорожі те, що бачив і що чув: будучність викидає, де саме правда. Пройшло ще кілька часу. Карпатська Україна росте і міцніє, але вороги українського руху не вгавають і намагаються всіма силами довести світові, що Карпатська Україна незвичайно небезпечна, бо нею хотять користуватися німці і їхні теперішні нові прислужники — чехи — для знищення останніх охоронних валів проти німецької експансії на Схід — Польщі й Румунії.

Цілий український рух представляється як звичайну собі німецьку інтригу, і — особливо — як небезпечне знаряддя німецького та імперіалізму. Про саму суть української проблеми, себто — про українську Націю, що хоче сама для себе незалежності, мало хто навіть згадує.

І той самий Тонелі вибирається з Будапешту до Праги, щоб на місці перевірити всі оті застрашувачі вістки про чеську „реваншеву“ політику на користь Соборної України і на шкоду „загроженої Польщі“. Але — не знаходить і сліду такої про-української роботи в Празі! Всього цього галас, як виявляється, не має під собою жадних підстав. Чехи думають, що все, що хочете, але тільки не про „Соборну Україну“... Ми наводили свого часу уривки з цих праязних вражень Тонелі, що були одночасно — далшим його поступом на шляху розуміння української проблеми. В неділю, 15. січня ми знайшли в „Фашистівському Режیمی“ нову статтю цього невтомого дослідника, що вже дивиться на українську проблему власними, себто італійськими очима:

„Популяризування проблеми Соборної України, — пише Тонелі, — переведено в останні часи в міжнародній пресі, і особливо в пресі французькій та англійській, в формі виявлення згодного німецького імперіалістичного плану, отого старого „Драг нах Остен“, що мав би забезпечити Німеччині безцінні хліборобські й мінеральні багатства Дніпрового сточища. І треба сказати правду, що в цих французьких і англійських колах говорилося про ці німецькі пляни з чималою втіхою, з ледви вкритою надією, що Німеччина, звязана в цьому секторі, не могла розвинути акції в ніякому іншому, — потішалося себе облудним маревом нової наполеонівської „війни з Росією“, в якій Німеччина повинна була зломити собі карк, завдяки, не тільки спротиву самих Советів, але й об'єднаним з ними Польщі і Румунії, загрозливим одночасно з Советами цим проектом Соборної України.“

„Але, зауважує зараз же Тонелі, — не треба дивитися на цю велику проблему з такою поглядом тільки небезпечного німецького імперіалізму. Політичний інтерес розв'язки проблеми Соборної України, полягає, на нашу думку, зовсім в іншій площині: справа політична в тому, щоб розбити наразі фактичну єдність російського чудливого, повертаючи в лоно Європи національ-

ну одиницю, цілком відмінну від татарсько-азійської Москви і встановлюючи одночасно в Східній Європі, з утворенням Великої України, якої межі притягалися далеко поза Чорне море аж до Каспія, нову рівновагу.“

„Досить згадати про ці східні межі України, щоб зрозуміти, якої уваги заслуговує з нашого боку ця проблема: море Чорне, море Каспійське. Адже ми знаходимося все в тому ж таки Середземноморському сточищі, як це дуже добре розуміли в XIX і XV. віках осадники на цих берегах наших багатих морських республік.“

„Але, додає знову автор, якщо утворення Великої України має для цілої європейської спільноти великий історичний й політичний інтерес, то все ж головні підстави проблеми, що цілковито виправдують потребу її реалізації, полягають в етнічному складі населення. Існує Українська Нація. Існує українська національна свідомість. І щоб там не говорили наші приятелі, емігранти з Росії, що спираючись на свою якість бувають старшини царя, підтримують ідею єдиної Росії, хоча й походять з України („землячки“ — малороси! — Е. О.), не можна більш заперечувати глибоких аспірацій народних мас, що займають величезну історичну територію України — від Львова до Одеси, від Києва до Харкова, і далі, аж за Азов до Кубані. Україна існує, не вважаючи на вікові переслідування москалів, збе-

рігаючи, як це стверджують вчені філологи і етнографи, властивості мови і раси...“

На підтвердження цієї своєї тези, Тонелі наводять потім дуже докладні географічні й економічні дані, над якими ми тут не будемо спинятися, але не можемо винести дуже цікавих його висновків:

„Прийняття під увагу всіх цих етнічних, територіальних і економічних дат, повинних послужити для розв'язання багатьох сумнівів у всіх тих, що бояться, що створення Великої України викличе занадто великі й катастрофальні зміни в деяких дружніх країнах (як наприклад в Польщі). Українська проблема, повторюємо, це проблема істотно російська, і тому сьогодні, коли проект Великої України вийшов на овід міжнародної політики, його вирішення відповідає, як видається, спільним інтересам всіх тих, хто став в єдиному анти-советському фронті...“

Ця стаття Тонелі, що з'явилася в дуже впливовому часописі Роберта Фариначі, бувшого секретаря партії і беззмінного члена Вищої Фашистівської Ради, може в усякому разі послужити нам не тільки цікавим людським документом еволюції, що переходить політики і журналісти в наші часи в відношенні до української проблеми, але й досить авторитетною вказівкою на ту позицію, яку в нашій справі може зайняти Італія.

Евген Онацький, Рим.

ЩЕЗАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЧАСОПИСИ І ДРУКИ — У ПОЛЬЩІ

В бюджетовій комісії польського союму в Варшаві висловив український посол С. Скрипник промову про польські надужиття на пошті, де викидають українські часописи і друки з поштових амбулянтів. Далі посол говорив ще й про те, як Польське Радіо ігнорує потреби українських абонентів.

Український нарід постійно вносить масові зажалення до польської влади, але це все не помагає. Як не помагають просяби, щоб кого з українців прийняли до державного уряду, наприклад в ресорті міністерства пошт і телеграфів. Між іншим говорив посол Скрипник так:

„Ми просили про те, впровадженню ряду літ, але... без успіху. В українському громадянстві прийнялося переконання, що шкода видатків на папір і значки, щоб вислати по-

дання в справі державної пошти.“

„Вже сам факт приналежності до православної віросповідання спричинює, що петент з Волині, який старається за посаду, завжди дістає відмовну відповідь.“

„Знаємо, що на цілість справи, звязаної з закінченням українців у державних урядах мін. пошт і телеграфів, не має безпосереднього впливу; знаємо, що при введенні інституції сільських листоношів міністерство заняло дуже невелику кількість українців — але й це стрінулося з негативним відношенням тих рідальних чинників, що вважають, що займати українців у державних урядах з огляду на оборонність держави є шкідливою річчю. Внаслідок цього декілька прийнятих вже звільнили.“

„Я чув, що польська пошта найліпше виявляється з переслідуваннями української пошти.“

„Вже сам факт приналежності до православної віросповідання спричинює, що петент з Волині, який старається за посаду, завжди дістає відмовну відповідь.“

„Знаємо, що на цілість справи, звязаної з закінченням українців у державних урядах мін. пошт і телеграфів, не має безпосереднього впливу; знаємо, що при введенні інституції сільських листоношів міністерство заняло дуже невелику кількість українців — але й це стрінулося з негативним відношенням тих рідальних чинників, що вважають, що займати українців у державних урядах з огляду на оборонність держави є шкідливою річчю. Внаслідок цього декілька прийнятих вже звільнили.“

„Я чув, що польська пошта найліпше виявляється з переслідуваннями української пошти.“

„Я чув, що польська пошта найліпше виявляється з переслідуваннями української пошти.“

ресилання транзитних посилок, що йдуть через Польщу. Але від цих мильх стверджень мушу перейти до обговорення дуже прикирих явищ, що множаться останніми часами, особливо на Волині. Маю на думці українську пресу й друки, що вислані редакціями й видавництвами, не доходять до відборця. Щезають по дорозі вже не тільки львівські видавництва, але й волинські видавництва, зпоміж яких декотрі мають славу проурядових, а навіть згодом субвенціонованих. Правдоподібно річ іде в даному разі про цілеве позбавлення українського населення друкованого слова, а тимсамим і про спинення його культурного й національного розвитку. Очевидно — цим шляхом не дається здавати національній свідомості українців. Чи цією дорогою зеднається українців? Відповідь на це питання залишаю Вам!

„Здається, що поштові дирекції, а це дирекція в Люблині, приступила до розгляду цієї справи. Бажаючи прийти з поміччю в вивісленні справи, недоручування української преси, звертаю увагу, що ця справа перейшла вже два етапи. Спочатку, друки доходили до поштових урядів і агенцій й шойно там забирали їх чинники, які не мають нічого спільного з мін. пошт і телеграфів.“

„Тепер українські часописи й друки щезають вже з поштових амбулянтів, а це явище на лінії Здолбунів — Радивилів річ постійна! Річ тут — на мою думку — у тому, що це каригідний факт, це є присвоєння чужої власності або крадіж і тому в імя доброго імені польської пошти належить в якнайкоротшому часі виявити виконавців цих учинків. Престіж держави безсумнівно тільки скористає з цього.“

„Переходячи до діяльності Польського Радія, мушу ствердити, що дирекція Радія зовсім зігнорувала потреби своїх абонентів української національності. Їх потреби стараються вдоволити закордонні висильні стації, а в першій мірі советські. Поза деякою національною формою своїх авдіцій вони мають завдання висипити отруту комунізму.“

„Звертаю увагу, що культурні потреби українського громадянства ростуть з кожним днем і легковажити їх не вільно, хоч би з огляду на інтерес держави, якщо решта аргументів, звязаних з почуванням права й справедливості, сьогодні рідко кому промовляє до переконання.“

„Значую, що тільки на Волині, й це впровадженні кількох місцевих чисел заінстальованих радіо — відбирників на селі сягає числа 5,000 осіб.“

„В цих умовах почуваю обов'язок виступити до п. міністра з категоричним постулятом — віддати українцям одну з радіостанцій для виключного заспокоєння їх культурних, духовних і господарських потреб.“

Циган і його брат.
Вели цигана на шибеницю. Циган не хоче йти, пручається, а його брат каже до сторожів:

— Та чому його провадите, коли він не хоче?
— Е, цигане, він не хоче, але світлий суд так хоче...
— То вішайте суд, коли він так хоче, — відповідає циган.

— Чужі клопоти.

— Приходжу до тебе просто від лікаря.

— І що тобі сказав?

— Мої нирки дуже його зажурили.

— Е, що тебе обходить його журба.

Як мучили у старину

(3)

Цей цар приказав спекти на руштах святого Кипріяна, картагінського єпископа та святого Лаврентія. Кати обертали нещасливих, щоб добре спеклися. Дев'ять переслідування було за Аврелія в 272 р., вкінці десяте, найстрашніше, за Діоклеціана в 303 році. Вояки підпалювали церкви, а хто не відкрікся Бога, того віддавали катові.

Діоклеціан часто казав ослівлювати нещасних. Виконували цю кару на християнах дуже жорстоко. Часто після того, як виняли очі, клали на місце очей розпалену вапняку та заливали оцтом.

Малих дітей розшарпували залізними кружками або напихали разом із матір'ю шкіряними натаями, залізними колочками та пазурами або кидали на поталу звірам. Часом прив'язували мучеників до двох звязаних разом дерев, потім

ті дерева розв'язували, а їх сила розшарпувала тіло. Голі жінки вішали прилюдно голою відлі. Кожна майже провінція мала свої муки: топир в Аравії, розтоплене оливу в Кападокії, колесо в Понті, вогонь у Мезопотамії. Часто підчас езекуції відливали зомлілого водою, щоб передчасно не згинув. Часом кати, утомлені стільки езекуціями, збирали по кількадесять людей та палили їх разом на стосі а полів розсівали з вітром. Вулькарій Галікан описує такий стіс, збудований з багатоповерхових руштування з дощок, до яких на різних поверхах прив'язували мучеників.

Християн домили теж колом або пазурами перерізували на двоє. Римляни часто викидали мучеників до моря, головні жінкам. Кидали їх на землю, розпиривали живіт наздовж

і насипали до нього віска. Потім приводили голодні безроги, які кидалися на овес і виділяли його разом із нутрощами.

У Сирії цар Селевк приказав ослівити кожного, хто провинився би чужоловством, та скасував так, що одним із перших обвинувачених був його рідний син. Справедливий батько приказав вибрати одно око синові, а друге собі.

Старинні перси кидали засуджених звірам, однак ставалися, наскільки це було можливе, продовжити їх муки. І так король Коран приказав вкинути засуджених у яму, в якій було дуже багато голодних мишей. Такі муки тяглися часто кільканадцять днів, заки миші обіли тіло до костей.

Перси теж відрубували праву ногу, виривали волосся з голови, а рани засипали гарячим попелом. Вживали теж „тортур попелу“: насипали до всієї пополу до якоїсь ви-

соти та з вершка тієї вежі стручували засуджених головою на діл, а при тому рухали попелом колом, поки жертва не вдушилася.

Часом теж виставляли засуджених на сонце, так, що закопували його в землю аж по голову, яку намащували медом або молоком, щоби це й мухи доскулювали та жалили.

Щоби злочинці не множилися їх кастрували. Так само карали і єгиптяни та ще в додому відтинали ногу або руку. Цю останню кару пристосовували до фальшивників грошей, злодіїв і т. п.

Єгиптяни, як і римляни, карали строго невірні жінки. Розпусницю прилюдно били, потім часто обтирали їй ніс, щоби опоганити її.

Картагінці до масових езекуцій вживали слонів. Ведені воїником слони кидалися іклами на засуджених, а потім викидали в повітря хоботом, щоби вкінці поточити. Часом не розуміючи слонів,

лише послугувалися їх силою та тягарем і розчавлювали засуджених.

У 250-му році перед Христом, підчас пунійських воєн, картагінці взяли в полон римського консула Регуля та післали його як закладника до Риму, щоб був посередником у мирових переговорах. Заки Регуль вибрався до Риму, приказали йому присягти, що вернеться, коли його місія не вдасться. Коли Регуль знайшовся у Римі, по-геройськи переконував земляків, що не повинні згодитися на умови картагінців, що вже виснажені та не зможуть довше вести війни. Сенат послухав Регуля, хоч не сумнівався, яка доля жде його, вернувся до Картагіні, не зважаючи на плач родини та розпукку приятелів, бо дане слово цинив вище ніж життя.

Як вернувся, мучили його страшно. Вирвали йому насапідер повіки та поставили на жаркому африканському

сонці. Потім втиснули Регуля в бочку, що в середині їжилося від гострих колючок. У тій бочці він згинув.

У 660 році перед Хр. тиран Фаларіс із Агригенту, сицилійського міста, приказав збудувати „фаларіського бика“. Був це велетень із литого заліза, що відчинявся наче скринька і туди всаджували засудженого. Потім під биком розпалювали вогонь, щоб нещасливого засудженого спекти живцем. Його рев, що продирався отворами у писку, похорий був іздалека до реву звіра, а люди, що приглядалися, захоплювалися тим. Та є переказ, що той тирани геройського воїтника, а Регуль, хоч не сумнівався, яка доля жде його, вернувся до Картагіні, не зважаючи на плач родини та розпукку приятелів, бо дане слово цинив вище ніж життя.

Опис.
Малу Марійку питають, як виглядає її дідуся?

— Дідусь має окуляри на носі, і босу голову...

3 ДНЯ

НА ЧОМУ ОПИРАЄТЬСЯ
ПРЕСА?

Недавно вийшла в американській мові книжка Джорджа Селдеса, під заголовком "Ди лордс оф ди прес". В тій книжці автор між іншим говорить, що американська преса перестала бути самостійною. Вона пише про такі речі та в таких дусі, як це подобається тим кругам, що її фінансують. А фінансують її вже не читачі, це платять по два, чи три, центи за газету, тільки ті сторони, що поміщують оголошення в газетах, чи журналах. З оголошень приходять до скарбниці американських газет далеко більше грошей й тому вони мусять брати під увагу своїх "хлібодавців".

ПРИЛЮДНА ДИСКУСІЯ.

На основі цієї книжки відбулася також дискусія між одним газетним лордом, Ганетом, та секретарем Іксом. Ікс доказував, що американська преса танцює під смак своїх клієнтів, якими є не покупці газет, тільки оголошенні бюра та компанії. А цей "танець" посувається не раз так далеко, що газети, наприклад, не хочуть розписуватись багато про шкідливість тютюну, чи горівки, чи м'яса, чи чого іншого, щоб не вразити тих компаній, що в них оголошуються. Також не раз не хочуть писати про страйк в якихось склепах чи фабриках, коли ті фабрики чи склепи оголошуються у них. Ця дискусія поширилась далі. Одні признають рацію Іксові, а інші Ганетові, та кажуть, що хоч це правда, що газети до певної міри мусять брати під увагу смак і уподобання тих сторін, що оголошуються, але ті сторони, що оголошуються, не є якимись викидками суспільності, тільки є поважними громадянами, чи інституціями і не можна нехтувати їхніми переконаннями та їх згори відкидати.

СТВЕРДЖЕННИЙ ФАКТ.

Та обі дискутуючі сторони ствердили неперечно факт, що газети таки мусять оператись на тих, що їх фінансово піддержують й дають змогу їм появлятися; а також ствердили, що одною з найголовніших фінансових опор американських газет є такі оголошення. І смак тих сторін, що оголошуються, газета таки мусить брати під увагу. Зрозуміло, що те ствердження відноситься також і до українських часописів. Та більшість українських часописів, всетаки може похвалитись тим, що її головною фінансовою опорою є не оголошення, лише передплатники. А тому, що передплатники є головною опорою, газета бере в першій мірі під увагу їхні потреби, та відповідно до того укладає свій напрямок та свій зміст.

ДОКОРИ.

Таке положення і нашого органу. Воно має добрі і лихі сторони. Добрі, як вже згадало, що редакція не мусить "діставати" прикази з рахункового відділу", як це закидають американським часописам, а руководиться потребами своїх читачів. А лихі має ті, що читачі не раз нарікають на тягарі передплат та дорікають заряді, що наш орган є в малому обемі.

Та, беручи під увагу число передплатників і доходи з оголошень, можна сказати, що ааряд довершує неабияких успіхів вдержуючи наш орган на тім рівні, на якому він стоїть сьогодні.

ШУКАЄМО ПОСЕРЕДНЬОЇ
ДОРОГИ.

Зміст газети, духовий корм, що вона його подає читачам, повинен таки стояти на першому місці. Коли той духовий корм затроений зглядами супроти тих, що оголошуються, то на дальшу мету він викривить душу читачів і на несе чимало шкоди.

Та з другого боку газета не може ніяк розвинути, коли існує виключно на передплатниках. Супроти цього найкращим був би посередній вихід, щоб український широкий загальний своєї рідної газети здобув якнайбільше своїх рідних оголошувачів, які мали б на увазі виключно бізнес, а заразом не думали про якусь моральне викривлення своєї газети.

ПІД УВАГУ НАШИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ І БІЗНЕСМЕНАМ.

Маючи це на увазі наші організації не повинні вимагати від своєї рідної преси, щоб вона пропагувала їх рідні підприємства безплатно, в дописях. Бо хоч дані підприємства можуть бути дуже добрі, то проте загально-народна справа вимагає того, щоб оголошувати платні оголошення, та в той спосіб піддержувати свою пресу. Те саме мусять робити наші українські бізнесмени.

Ми знаємо чимало випадків, де чужинська преса знаходиться під моральним оглядом в далеко поганішому положенні, ніж наша українська преса. Нераз так буває, що московська, польська, чи якась інша газета не є в руках москалів, чи поляків, а якийсь інших кругів, які накидають тим газетам свою політику і свої усилья. На щастя наша преса є виключно в руках українців і служить виключно українським інтересам.

Та трапляються не раз спроби, при допомозі оголошень, чи радше відмов на оголошення, змінити політику і нашого органу. Та ці спроби були цілковито безуспішні. Одуж усі пилюймо того, щоб наша преса оставала далі цілковито вільною від чужих впливів. А такою вона буде, коли суспільність буде піддержувати її не лиш морально, але і фінансово.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАПАДАЮТЬ НА УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ДОМИ.

Гром. М. Хомяк з Нью Йорку одержав листа з краю, в якому читаємо так:

Дня 20. січня коло 11. години вночі напала озброєна банда з 30 осіб на село Кудинівці, повіт Зборів, на новообудований Народний Дім читальні "Просвіти", в якому містилась також і українська кооператива. Напасники повибивали всі шибви у вікнах і вирвали двері. Розбили радіо, шафу з книжками, понизили куліси до вистави. В кооперативі знищили ляду і порозбивали ваги. Споживчі товари позливали чорнилом і бензиною. А солонину, ковбаси і солодощі забрали з собою. Побили невинно двох людей, що, почувши гамір, вийшли з сусідніх хат. Як зачався між людьми рух, банда втікла за село на сіножати, де на них ждали підводи. Мав би я ще багато чого описати, але не знаю, чи і те отримаєш! Хтож це робить? Чи тяжко відгадати, хто займається "паціфікацією" і дикунським походом проти українського життя?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.ЗІЗД УКРАЇНСЬКОЇ
СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ

Річний Зізд Укр. Стрілецької Громади (дванадцятий) відбувся в Нью Йорку дня 25. грудня 1938 р., в салі Укр. Фільмової Корпорації при Бродвей вулиці.

Наради відбулись при співучасті гуртків ч. 1 з Філадельфії, ч. 2 з Нью Йорку і ч. 9 з Ньюарку. Присутніх було 25 стрільців.

Збори відкрив голова У. С. Г. тов. Д. Галичін, привітав присутніх і вів завіт до лави героїв повстання з місця.

До переведення зборів вибрано одноголосно тов. Володимира Галана, секретарював тов. Павло Дубас.

Звіти з річної діяльності здавали: голова У. С. Г., ов. Д. Галичін, секретар У. С. Г. тов. Юліан Баранюк, касієр тов. Близняк, відтак гуртки: голова гуртка ч. 1 і голова гуртка ч. 9.

Прочитано привітну телеграму від У. С. Г. в Канаді.

Після дискусій уділено воутум довіря уступаючому урядові.

Прийнято до відома, що підручник військового вишколу вже виданий в Канаді заходом У. С. Громади.

Видання підручників вправ, які надійшли з Європи, рішено покинути залишити в посіданні тов. В. Галана або в стрілецькій бібліотеці і при нагоді указати їх підчас вистави української книжки.

В дискусії над військовим вишколом виказалось, що спрвадження фахового чоловіка в військових справах, який мав провадити військовий вишкіл, є під цю пору недоцільне, тому таку працю треба ширити в гуртках нашіми самими силами, більше теоретично як практично. В тій цілі припоручено тов. В. Галанові перестудіювати військові підручники і дати виклади на військові теми в Філадельфії, Нью Йорку і в інших містах, звідки прийшло би запрошення.

Рішено видати прилюдний меморіал в англійській мові, в якому були би зясовані ті ідеали, за які боролись українські ветерани. Вироблення такого меморіалу перебрали на себе тов. Галан і тов. Мишуга.

Рішено вислати привіт урядові Карпатської України.

Прийнято до відома започаткування фільми на тему визвольного руху. Управа Стр. Громади має служити як доглядник.

Уряд на 1939 рік такий як в році 1938 а то: голова тов. Д. Галичін, а секр. тов. Ю. Баранюк.

Франц Йосиф і орел.

Як відомо, австрійським державним гербом був двоголовий орел. Цар Франц Йосиф не бачив ніколи живого орла. Раз вибрався на лови й конче хотів уполувати орла. Його дворяни дістали десь мертвого орла й посадили на дереві так, що як цар вистрілив, то орел упав, ніби щойно забитий.

Франц Йосиф приходить ближче й приглядається орлові, а врешті каже:

— Деж це орел, чей-же має тільки одну голову.

Пізна рада.

Миколка пішов до вуйни в гості. Вуйна дала печені пироги. Миколка їсть, їсть, а останній не може доїсти.

— Як не може зісти, — каже вуйна — то візьми до кишени і відма зіш.

— Не можу — каже Миколка.

— Чому?

— Бо всі кишени повні вже протів.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В СТЕЙТІ КОНЕКТИКОТ!

Подаємо до відома, що заходом усіх Союзівих відділів стейту Конектикот відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

В НЕДІЛЮ, 26. ЛЮТОГО (FEBRUARY 26, 1939)

в 2. годині пополудні

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ,
9 HIGH STREET, ANSONIA, CONN.

Є важні справи до полагодження, а тому на збори повинні прийти конче урядники всіх відділів, а саме, відділів: 10, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 250, 264, 262, 277, 350, 370, 381, 387, 390, 414 і 421.

Про справи організаційні говоритиме гол. секретар Д. Галичін.

За комітет: А. Маланчук,
окружний організатор У. Н. Союзу в стейті Конектикот.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАХОДОМ НИЖЧЕ ПОДАНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ
З AMBRIDGE, NEW CASTLE, ALQUIPPA, SHARON, CARNEGIE, PA.,
І З YONGSTOWN, WARREN, CAMPBELL, O.

Відбудуться:

Загальні Організаційні
СОЮЗОВІ ЗБОРИ

в наступних місцевостях:

YOUNGSTOWN, O. 11. лютого, в суботу, в год. 3. пополудні в Народнім Домі, 526 Rayen Ave., для відділів: 140, 230, 274, 348 з Youngstown, O. і для відділів: 386 з Sharon, Pa., та для відділів: 74 з Hio Kessel, Pa.

McKEES ROCKS, PA., 12. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні, в Українським Народнім Домі, Ella & Munson Sts., для відділів: 91 і 166, а також для інших відділів з поблизу цього околиць.

MONESSEN, PA., 19. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні в Moose Hall, 272 Schoemaker Ave. & 3rd St., для відділів: 338 з Monessen, 109 з Bentleyville, 232 з Donora, 255 з West Newton.

Всі Союзіві повинні прийти на ці збори, а обов'язком відділів є повідомити також картками членство про ті збори, зазначаючи, щоб не тільки старші члени, але також і молодь прийшла на збори, бо на зборах промовлятиме окружний організатор Василь Загавич, який фактами докаже, що не має для нас українців кращої і відповіднішої організації під кожним оглядом, понад Український Народний Союз.

Ті всі відділи в околицях Пітсбурґа, які бажалиб скликати в своїх місцевостях організаційні збори, можуть голоситись по близькій інформації в тій справі на адресу: Василь Загавич, 511 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Марія Малевич, заст. гол. предсідника У. Н. Союзу.

ДМИТРО КЛЕМПУС,

провідник січовиків у Карпатській Україні.

АРАБСЬКІ ЦЕРЕМОНІ

Мандрівні арабські племена, які мандрують по арабській пустині, до нинішнього дня придержуються традиційних звичаїв. Подорожник, який у мирних справах заїде до табору кочовиків, може напевно числити на те, що його приймуть якнайчемніше та з найбільшою гостинністю, з гостинністю, якої не знають в Європі.

Для араба гість — це свята особа. Отже в першу чергу подорожнього приймають філіжанкою кави перед шатром вожда, голови роду. Пиття кави злучене з традиційними церемоніями. Чарку з кавою треба держати у правій руці, бо якщо навіть хтось лиш сягнув по цю лівою рукою, вважають це великим нетактом. П'яти мусить гість малими ковтками та, борони Боже, не похвалити кави. Вдоводження треба виявити усміхом і конче попросити ще одну чарку кави, що означає, що кава гостеві справді смакувала.

При каві всі сидять на дивані. Коли гість випе каву, не сміє поставити філіжанку на диван; гість мусить тримати її в руці, доки господар, або хтось із прислуги її не відбере. Той звичай має своє оправдання. Густа арабська кави залишає по собі плями, що їх дуже важко булоб відчистити. Коли гість поставив би філіжанку на диван, міг би його поплямити. Дивани арабських начальників здебільша старовинні й дуже дорогі.

Хоч араби-кочовики минають своє начиння тільки піском, бо вода у пустині є надто дорогоцінною, рідиною, щоб її можна було вживати до миття начиння, філіжанки, в яких подають каву — зовсім чисті. Господар смертельно образився би, якщо гість оглядав філіжанку. Один англійський дипломат, який вів переговори з одним із наймогутніших арабських племен, стравав довіря арабів та не виконав свого завдання, бо коли арабський вождь почастував його кавою, він оглянув філіжанку та витер її беріг хусточкою.

Підчас кави не лицює говорити про якінебудь інтереси; говорять тоді лиш про байдужі справи.

Кава — це лиш вступ до справжнього бенкету. Коли гість піє каву, жінки з гарему господаря приготують у шатрі справжнє прийняття, на яке складається: риж, варений у козячій молоці, та баранина краєна на малі кусні, яку підливають гострим або солом'яними юшками. Всі їдять пальцями, сягаючи до спільної миски. При тому гість мусить пам'ятати, що по їжу можна сягати лиш лівою рукою, бо правую араби... обтирають ніс.

Отже треба спершу сягнути по риж, набрати його в долоню, зробити з нього кулю та потім помачати в юшці, яку теж подають в одній спільній мисці. Щойно коли гість зість риж, бере м'ясо: Підчас їдження панує повна тиша, що її не порушує ніхто.

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ЦІНУ

КРАЩОЇ ГОРІВКИ
НЕМА В НІЯКІЙ
ФЛЯШЦІ

ВІД
1823

рериває лиш прищмокування язиком, на знак, що гостям їжа смакує. Таке прищмокування — це своєрідний арабський добрий тон при столі. По бенкеті заможніші господарі дають гостям воду, заправлену м'яткою, щоб нею виполокати рот, та подають воду до рук в мисочках. Вода до рук — це на пустині виблагдість, яка межує майже з марнотравністю, бо водою там дуже дорожать. Бідніші араби минають собі по їдженню руки піском.

Коли гості скінчать їсти, господар виводить їх із шатра, подає перед шатром каву та наргілі, значить люльки, прикріплені до великих начинь з водою. Дим переходить крізь воду та має особливо приємний смак для курця. Підчас курення наргілі всі мовчать. Коли гості викурять наргілі, господар виносить перед шатро кілька килимів та подушок, кладе їх по тому боці шатра, де є сяка-така тінь, і просить гостей трохи передірастися.

Підчас курення наргілі та пиття кави в шатрі їдять за той час домашні останки страв, що їх залишили гості. Потім прислуга виносить собакам кошти.

Щойно по цілому бенкеті, по каві й по викуренні наргілі та по дрімці подорожний має право говорити про інтереси, які його привели до господаря.

Розумійте її.

Він: Цей гарний капелюшок, можеш купити його?

Вона: Ні, такого тепер ніхто не носить.

Він: то може цей другий, також гарний.

Вона: Ні, такий тепер усі носять.

ЗАВТРА!

ПО'ЯВИТЬСЯ В „СВОБОДІ“

НОВЕ ОГолошення ЦІН НА ВСЯКІ М'ЯСИВА Й М'ЯСНІ ПРОДУКТИ

У ВІД 20 ЛІТ ЗВІСНІЙ ФІРМИ

П. СТАСЮКА
ЗАВТРА!

